

Täysistunto

Keskiviikko 14.10.2020 klo 14.00—18.31

16. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kevytautoja koskevien lakien kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 128/2020 vp
Valiokunnan mietintö LiVM 8/2020 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 16. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

17.45 **Kari Tolvanen kok:** Arvoisa herra puhemies! Eduskuntahan hyväksyi 18.12. vuonna 18 kevytautoja koskevat lait, ja siihen pakettiin kuului hyvin paljon erilaisia lakeja, muun muassa ajoneuvolain muuttaminen, ajokorttilain muuttaminen ja niin edespäin. Tasavallan presidentti vahvisti lait 18. tammikuuta 2019 ja määräsi ne tuleviksi voimaan 1. marraskuuta 2019.

Sitten kävi niin, että asiaan liittyvien asetusten ja määräysten valmistelun yhteydessä kävi kuitenkin ilmi, että ehdotuksen suhteessa EU:n lainsäädäntöön on sellaisia ongelmia, että asiaan liittyvien lakien voimaantuloa olisi lykättävä, kunnes ehdotukseen liittyvät ongelmat voitaisiin ratkaista. Lakien voimaantuloon liittyvä hallituksen esitys annettiin eduskunnalle. Esityksessä ehdotettiin voimaantulon siirtämistä vuodella. Eduskunta hyväksyi voimaantulon siirtämisen 16.10.2019.

Liikenne- ja viestintävaliokunta piti omassa mietinnössään välttämättömänä, että liikenne- ja viestintäministeriö ryhtyy kaikkiin tarvittaviin toimiin ratkaisujen löytämiseksi. Tasavallan presidentti vahvisti lait 25.10.19. Tuloksettomien neuvottelujen jälkeen komission päätöksessä 26.8. tänä vuonna todetaan, että Suomen kevytautolainsäädäntö on komission näkökulmasta EU:n lainsäädännön vastaista eikä komissio tule antamaan Suomelle poikkeusta ajokorttidirektiivin soveltamisalasta. Vastauksessaan komissio ilmoitti, että se on oikeissa uudistaa ajokorttidirektiiviä lähivuosina ja sen uudistamistyön yhteydessä kysymystä ikärajan alentamisesta tullaan tarkastelemaan uudelleen ottaen huomioon myös harvaan asuttujen alueiden erityistarpeet.

Katson, että edellä mainitun, eduskunnan 18.12.18 hyväksymän kevytautoja koskevan lainsäädännön on tultava voimaan 1. marraskuuta tänä vuonna ja uuteen tieliikennelakiin on lisättävä vastaavat säännökset. Se on välttämätöntä ennen kaikkea nuorten liikenneturvallisuuden parantamiseksi merkittävästi. Kevytautojen turvatekniikka on huomattavasti kehittyneempää kuin esimerkiksi nuorten suosimissa mopoissa ja mönkijöissä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

Hallituksen tulee aktiivisesti ja viipymättä jatkaa neuvotteluja komission kanssa etenkin ajokorttidirektiivin uudistamisesta, koska komissio itsekin ilmoittaa halunsa ja tarpeensa direktiivin uudistamiseksi. Tällöin ristiriita Suomen ja EU:n lainsäädännön välillä poistuu.

Siksi ehdotan ja esitän, että hallituksen esitys laiksi kevytautoja koskevien lakien kumoamisesta eli hallituksen esitys 128/2020 vp hylätään.

17.48 Matias Marttinen kok: Arvoisa herra puhemies! Kannatan edustaja Tolvasen tekemää esitystä.

Totean tästä asiasta sen verran, kun tätä nyt on liikennevaliokunnassa useampaankin otteeseen käsitelty, että tietysti tiedämme sen, että tähän asiaan liittyy aika pitkä historia tuonne edelliselle hallituskaudelle, mutta nyt kun olemme tätä käyneet läpi ja käsitelleet, niin olen kyllä nähnyt myös itse niin, että hallitus ei ole tässä kääntänyt kaikkia kiviä ja käynyt sillä tapaa niitä neuvotteluita, että voitaisiin varmistua siitä, että heillä on ollut aidosti poliittinen tahto ratkaista tämä asia. Tietysti tämä on vain oma näkemykseni, mutta kun otetaan huomioon se, että Ruotsilla ikään kuin tällaiset kevytautot ovat käytössä, lainsäädännössä toki se tausta on täysin erilainen kuin taas täällä meillä Suomessa, ja kun taas vastaavasti, kuten edustaja Tolvanen totesi, tämä ajokorttidirektiivin uudistus on menossa, niin luulenpa kyllä, että jonkinlainen ulospääsytie tähän asiaan olisi löydettävissä, ja olen kyllä siinä mielessä pettynyt, että lopputulos on nyt sitten tämänkaltainen. Tässä ovat oikeastaan liikenne- ja viestintäministeriö ja -ministeri menneet nyt sen helpomman kautta, eli on ikään kuin jätetty tämä loppuvaihe läpikäymättä.

Toivon, että tulevaisuudessa pystyisimme sitten löytämään tähän tavan, miten tässä päästään eteenpäin, koska niin kuin meidän vastalauseessamme on tuotu esille, tämä tilanne on tällä hetkellä kohtalaisen kirjava liikennekäytössä olevien mönkijöiden ja muiden kulkupelien osalta. Kyllähän nämä kevytautot nopeusrajoitettuina ajoneuvoina olisivat olleet varsinkin tuolla maakunnissa, pienillä paikkakunnilla tai miksei kaupunkienkin taajamissa erinomaisia kulkuvälineitä ja turvallisempia kulkuvälineitä nuorisolle kuin mitä tänä päivänä heidän käytössään on.

Arvoisa herra puhemies! Nämä nyt lyhyesti ikään kuin kokoomuksen näkökulmasta asiasta.

17.50 Heikki Autto kok: Arvoisa puhemies! Tässä edellä edustajat Tolvanen ja Marttinen puhuivat hyvin, ja kovin pitkiä puheita ei varmasti sen vuoksi tarvitse pitää. Tämä on erittäin tärkeä näkökulma, joka tässä heidän hylkäysesityksessään tulee esiin, ja sitä kannatan.

Meidän tulee määrätietoisesti vahvistaa nuorten liikenneturvallisuutta, nuorten mahdollisuutta liikkua, ja nyt kun tämä digiloikka, jonka suomalainen yhteiskunta on ottanut tänä vuonna, tulee todennäköisesti johtamaan siihen, että yhä useampi perhe kiinnostuu myöskin sijoittumisesta eri puolille maata, ja todennäköisesti aivan haja-asutusalueille, niin keskeiseksi kysymykseksi tulee nousemaan se, että onhan lapsilla turvallinen koulutie myöskin siinä vaiheessa, kun sitten väistämättä vaikkapa lukio- tai ammatillisiin opintoihin alkaa se koulumatka pitenemään, onhan turvallinen tie harrastuksiin siinä vaiheessa, kun lapset alkavat niissä omatoimisesti kulkea vähän etäämmällä. Kun tiedämme, kuinka pimeitä syksyinen ilta ja yö tuolla tien päällä ovat, ja siellä mopoautoilijat ovat todella vaarallisissa tilanteissa muun liikenteen seassa, niin kyllä tällainen kevytauto eittämättä on turvallisempi vaihtoehto, kun siellä ollaan oikean auton korin sisällä oikein turvavarustein liikkeellä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

Arvoisa puhemies! Tämän lain käsittelyn aikana on tullut monenlaista palautetta, ja olemme myös kuluneen kesän aikana joutuneet lukemaan todella surullisia uutisia nuorten onnettomuuksista tuolla tien päällä ja myös niiden nuorten, jotka ovat saaneet kortin jo ennen täysi-ikäisyyttä, piittaamattomuudesta liikenneturvallisuudesta, ja näihin asioihin on varmasti sitten myös syytä meidän päätöksentekijöiden kiinnittää huomiota, jotta liikennekulttuuri pysyy myös turvallisuutta edistävänä. Mutta uskon, että tämä laki olisi sinänsä syytä pitää voimassa, jotta se tiellä liikkuva kalusto olisi mahdollisimman turvallista niille nuorille, joitten arjessa on tarvetta tiellä liikkua.

17.52 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Todellakin yhdyn ehdottomasti kokoomuksen ja meidän perussuomalaisten yhdessä tekemään hylkäysesitykseen.

On pakko sanoa, että on hienoa, että on kokoomuslaisten kanssa tällainen yhteistyö tässä asiassa, ja toivottavasti jatkossa määrätietoisesti voidaan vetää tällaisia asioita ja haastaa oikeasti se EU niissä asioissa, koska, niin kuin näette, ei se aina toimi kovinkaan järkevästi, ja monta kertaa tilanteet ovat sellaisia, että siellä on taustalla ihan muut asiat kuin itse asia. Tässäkin se liikenneturvallisuus — kaikki tietävät sen, että eivät ne EU:ssa olevat päättäjät ole varmasti yhtään eri mieltä tässä turvallisuushommassa, siihenhän vaikuttivat nyt aivan muut asiat.

Todellakin kannatan edustaja Tolvasen tekemää hylkäysehdotusta.

17.54 Jouni Ovaska kesk: Arvoisa herra puhemies! Olisi hienoa olla samassa rivissä kokoomuksen ja perussuomalaisten kanssa siltä osin, että saataisiin kevytautot tähän maahan, niin kuin on aikaisemmin tavoiteltu ja aikataulut esitetty, mutta valitettavasti se ei ole nyt EU-puolella onnistunut, ja vastuullinen hallitus joutuu silloin tällaisen esityksen antamaan ja myöskin laillisuusvalvojaa siltä osin kuulemaan — joitain näkökohtia hän on tuonut esiin tämän esityksen yhteydessä.

Tiedetään myöskin se uhka, joka tulisi niistä sakoista, mahdollisista oikeusriidoista, joita mahdollisesti olisi edessä, joten olisi hyvinkin vastuutonta hallitukselta toimia kokoomuksen ja perussuomalaisten esittämällä toimintatavalla. Me haluamme kuitenkin noudattaa lakia ja myöskin välttää ne riskit, mitä tulee sitten siihen jatkuvaan riitelyyn ja oikeustaisteluun, joten toivotaan, että tämä asia nyt Harakan johdolla etenee, kun direktiiviä uudistetaan, ja saadaan aikaiseksi myöskin alkuperäiset tavoitteet, joita jo Sipilän hallituksessa on tavoiteltu.

17.55 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Nyt on pakko kysyä edustaja Ovaskalta, minkä takia me tietyissä asioissa haastamme. Me emme ole tiettyjä asioita vieläkään hoitaneet EU:n kanssa. Me olemme siellä EU:n taisteluparina olleet useammissakin asioissa, mutta miksi tällainen lasten turvallisuus ei ole meille niin tärkeä kuin esimerkiksi autove-roasiat tai alkoholin etämyynnit tai vastaavat? Miksi me emme tässä pysty siihen, mihin me pystymme monessa, monessa muussa? Mehän olemme jatkuvalla syötöllä jonkunnäköisessä väännössä EU:n kanssa yhdestä sun toisesta asiasta.

17.55 Jouni Ovaska kesk: Arvoisa puhemies! Yhdyn kyllä edelliseen puhujaan, että ollaan väännöissä ja tullaan olemaan väännöissä, mutta kuten sanoin, tällä kohtaa esimerkiksi ne taloudelliset riskit ja tuomioistuinprosessit tulisivat olemaan varmastikin kovia, ja osaltaan myös se vaikuttaa, mitä laillisuusvalvoja on todennut siitä, miten hallituksen tulisi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 129/2020 vp

toimia. Vastoin sitä ja hänen ohjeitaan hallituksen ei pidä toimia. Mutta Suomi on ottanut isoa roolia EU:ssa — ja hyvä niin — mitä tulee esimerkiksi oikeusvaltiokehitykseen ja moneen muuhun teemaan, ja tämä hallitus varmasti tulee myöskin entistä enemmän tuomaan Suomen asioita ja Suomen etua esiin EU:ssa, kuten on nyt jo nähty monessa kohtaa.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.